

Räddningstjänsten i Jönköpings kommuns remissvar på Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag - 126/2023

Datum: 2023-10-31
Beslutande: Samuel Nyström, räddningschef
Föredragande: Josefin Strand, brandinspektör

Sammanfattning

Detta remissvar är ett tjänstemannayttrande från Räddningstjänsten i Jönköpings kommun, i fortsättningen endast kallat räddningstjänsten.

Räddningstjänsten avstyrker delar av förslaget. Förslaget bör avgränsas till att endast omfatta behörighet Normal, certifierade byggprojekteringsföretag för en- eller tvåbostadshus med högst två våningsplan.

Om kvalificerad nivå ska behållas behöver denna konsekvensutredas mer utförligt och eventuellt begränsas. Detta särskilt i de fall där räddningstjänsten förväntas vara en del av utrymningsstrategin eller där tekniska installationer görs som är avsedda för räddningstjänsten att nyttja.

Synpunkter och motivering

Räddningstjänsten ser en farhåga i att privata företag ska utöva myndighetsutövning, då de enligt förslaget i vissa delar av byggprocessen ska ersätta byggnadsnämndens bedömning. Privata företag bedöms generellt inte ha samma opartiska ställning i förhållande till byggherrar som kommunens handläggare. Med tanke på att regelverket i *Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader* bedöms bli mer otydliga och mindre detaljerade än nuvarande BBR, lämnas nu ytterligare tolkningsföreträde av

säkerhetsnivån över från oberoende myndigheter (kommunen) till privata vinstdrivande företag.

I förslaget anges ett av syftena med regeländringen vara att öka förutsägbarheten och effektiviteten i byggprocessen. Risken med att lämna över den inledande delen av byggprocessen till den privata marknaden är att fel och brister upptäcks först i skedet inför slutbesked. Att åtgärda eventuella brister i ett så sent skede i byggprocessen kan medföra höga merkostnader för byggherren och i vissa fall vara omöjligt att genomföra.

Att räddningstjänsten är en del av utrymningsstrategin är relativt vanligt för bostadshus, antingen med bärbar utskjutsstege eller det vi kallar maskinstege/stegbil. Vi ser redan med dagens byggregler att byggprojekt blir mer avancerade och mer oförutsägbara utifrån ett insatsperspektiv, något som bedöms öka ännu mer med Boverkets nya förslag till föreskrifter. Räddningstjänstens lokala förmåga i form av fordon, personal, kompetenser, körtider etc spelar alltså en avgörande roll i projekteringen av vissa byggnader, och är också något som skiljer sig åt från kommun till kommun. En del följdkrav ställs också på tomten och den omgivande marken runt byggnaden, exempelvis uppställningsplatser för stegfordon eller räddningsvägar för att nämna några. I bilaga 3 till remissen beskrivs att exempelvis lokalisering och placering av byggnaden ska bedömas av byggnadsnämnden, medan lämplighet och användbarhet samt de tekniska egenskapskraven ska bedömas av det certifierade byggprojekteringsföretaget. Räddningstjänsten ser en risk att krav som tangerar båda dessa områden och som inte endast berör själva byggnaden riskerar att falla mellan stolarna eller bli felaktigt projekterade när det inte är en part som har helhetsansvaret för att göra bedömningen. Med anledning av ovan anser räddningstjänsten inte att det är lämpligt att byggnader där räddningstjänsten utgör en del av utrymningen omfattas av förslaget.

För att kunna genomföra en insats i höga byggnader krävs det ofta att byggnaden förses med tekniska system. Till exempel möjliggör räddningshissen att räddningspersonal kan förflytta sig upp i byggnaden och stigarledningen ger förutsättningar för tillgång till brandvatten. Utan tillgång till brandvatten är rökdykning inte möjligt ur ett

arbetsmiljöperspektiv. Om analytisk dimensionering av tekniska system såsom räddningshiss och stigarledningar kommer vara möjligt enligt de nya byggreglerna ser räddningstjänsten stora risker gällande avvikande lösningar för dessa typer av tekniska system. Detta eftersom avvikande lösningar påverkar effektiviteten vid en insats där mindre förutsägbarhet medför mer passiva och tidskrävande insatser vilket är förenligt med större skador på liv, hälsa och egendom. Med anledning av ovan anser räddningstjänsten inte att det är lämpligt att byggnader med tekniska installationer avsedda för räddningstjänsten omfattas av förslaget.

De kompetenser vilka beskrivs i förslaget som obligatoriska för de certifierade företagen finns i dag tillgängliga för många av de konsultfirmor som verkar i vår kommun. Räddningstjänsten i Jönköpings kommun har en aktiv roll i kommunens bygglovshantering i egenskap av remissinstans och rådgivande i brandskyddsfrågor åt stadsbyggnadskontoret. Detta inför beslut om bygglov, startbesked samt slutbesked. Det är vår erfarenhet utifrån detta arbete att det regelbundet sker felaktiga antaganden eller missbedömningar av exempelvis räddningstjänstens förmåga. Om föreskriften inte ställer högre krav på kompetens, eller krav på att personer med nämnda kompetenser ska ha en betydande roll i det aktuella projektet, ser räddningstjänsten en risk att dessa missbedömningar fortsättningsvis kommer dyka upp i samma utsträckning.

Samuel Nyström

Räddningschef

Räddningstjänsten Jönköpings kommun